දිලීප වෛද්‍යවරයාට පැවසුවේ තමා ලිස්සා වැටුණා බවයි. ඔහු එසේ කියමින් ම යටැසින් සඳලි ගේ මුහුණ බැලුවේ ය. ඇය ඇසක් අඩවන් කර උපහාසයෙන් සිනාසුණා ය.

''දොස්තරටත් බොරු කිව්වා නේද..?'' ආපසු එන අතර ඇය ඇසුවේ ඔහු කතාවට සම්බන්ධ කර ගන්නට ය. ඔහු යාන්තමින් සිනාසුණා මිස යමක් කියන්නට උත්සාහ නොකළේ ය.

''හැබෑටම ඔයා අද මාව හොයාගෙන ආවෙ මොකට ද..?'' ඇය ඇසුවේ මවා ගත් කෝපයකිනි. ''... ආව වෙලාවෙ ඉඳන් මේ වෙනකල් ඔයා මා එක්ක එක වචනයක් වත් කතා කළේ නැහැ කියලා දැනුණෙ නැද්ද..? ගොලුවෙක් වගේ ඉන්න නම් මාව හොයාගෙන ආවෙ මොකටද?''

ඇය කියන්නේ සැබෑවක් බව පළමු වතාවට දිලීපට සිතුණි. සැබැවින් ම තමා ඇය සොයා පැමිණියේ ඇයි..? නිවසින් එළියට බැස්සේ අරමුණකින් තොරව ය. ඉවකින් මෙන් තමා සඳලි සොයාආවේ ඇය වෙතින් සහනයක් බලාපොරොත්තුවෙන් නොවේ ද..? දැවෙන සිත නිවාගන්නට තැවෙන හදවත සනහාගන්නට යම් කිසි සිසිලසක් ඇය වෙතින් ලැබෙනු ඇතිය යන විශ්වාසය සිත තුළ තිබුණා නොවේ ද..?

''කියන්න දේවල් හිතේ තියෙනවා නම් දැන් වත් කියන්න..'' සඳලි නැවත කීවා ය. ඔහු ඇය දෙස බලා ආයාසයෙන් සිනාසුණේ ය.

''හිතේ දුක තියගෙන බොරුවට හිනාවෙන්න හදන්න එපා..'' ඈ කීවා ය.

''ෂ"ප ජදබමේැ"බ්ගගග'' ඔහු මිමිණුවේ ය.

''"බහඉදාහ ජ්බ"ැ එය්එතව'' සඳලි කීවේ සිය වමත ඔහුගේ දකුණත මත තබන අතර ය. ඇගේ අතේ සිසිළ ඔහු විඳගත්තේ මහත් සතුටකිනි. ''කියන්න.. මොකද වුණේ..? ගෝරියක් ගියා නේද..?''

''මම කලබල වුණා වැඩියි..'' ඔහු පසුතැවුණේ ය. සඳලි හඬ නගා සිනාසුණා ය.

''ඔය ඉවසන තරම හොඳටම ඇති.. රහත් වෙලා නැහැ නේද තාම..? තමුන්ගෙ ගෑණි වෙන මිනිහෙක් එක්ක යාලු වුණාම ඉවසා වදාරන්න තරම්..?''

''මම නිෂාධිට ආදරෙයි.. ඒක ආත්මාර්ථයෙන් තොර ආදරයක්.. මගේ ආදරය වෙනුවෙන් මම එයාගෙන් යමක් බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ නැහැ සඳා..''

''.. ආත්මාර්ථයෙන් තොර ආදරය කියලා කෙහෙල්මලක් නැහැ දිලීප.. ඒක ගෑණු මිනිස්සු හිත රවට්ටගන්න කියන කිසිම තේරුමක් නැති බහුබූත කතාවක් විතරයි.. ඔය කියන ආත්මාර්ථයෙන් තොර ආදරය පෙන්නන්න ගිහිල්ල ද ඔලුව පලා ගත්තෙ ..? පිස්සු දොඩවන්න එපා ළමයෝ..''

''හිනාවෙන්න එපා.. මං කියන්නෙ මට දැනෙන දේ.. මගේ හිතේ තියෙන දේ.. ඒක ඔයාට තේරුම් ගන්න බැරි වෙන්න පුලුවන්.. අඩුම ගානෙ තේරුම් ගන්න උත්සාහ කරන්න.. ''
''දිලීප.. ඔයා පොඩි ළමයෙක් වගේ.. තේරෙන්නෙ නැද්ද..? කෝච්චිය ගිහිල්ලා ඉවරයි.. දුවලා ගිහිල්ලා එල්ලෙන්න බැහැ... දැන් ඇඬුවා කියලා වැඩක් වෙන්නෙ නැහැ.. ''

''සඳලි... නිෂාධි කියන්නෙ එහෙම එකපාරටම මගේ ජීවිතෙන් අෑත් කරන්න පුලුවන් කෙනෙක් නෙවෙයි.. මොන ප්‍රශ්නය වුනත් එයා මා එක්ක ඉන්නවා නම් මම වෙනදා වගේම ආදරෙන් එයා රැකගන්නවා..''

''රැකගන්නවා...? රැකගන්නවා...? ඔයාට වැරදුන තැන අන්න ඒක තමයි දිලීප.. බබෙක් බලා ගන්නවා වගේ රැකගන්න එක නෙවෙයි ගෑනියෙකුට ඕනෙ.. එයාට එයාගෙ පවුල තුළ නිසි තැන ලැබෙන සැළකීමක්.. ආදරයක්.. ගෞරවයක්.. යන යන තැන පස්සෙන් යන එකවත් කන්න බොන්න දෙන එකවත් ඇඳුම් පැළඳුම් අරන් දෙන එකවත් විතරක් නෙවෙයි ගෑනියෙක් බලාපොරොත්තු වෙන්නෙ.. ඒවාත් ඕනෙ තමයි.. ඒත් වැදගත්ම දේ මේ පවුලේ බිරිඳ හැටියට එයාට නිසි තැන තියෙනවා ද කියන එකයි.. ගෑනියෙකුට ඕනෙ තාත්තා කෙනෙක් දුවෙක් බලා ගන්නවා වගේ ගෑනිව බලා ගන්න මිනිහෙක් නෙවෙයි.. තරහා වෙන්න එපා.. ඔයා ඒක දන්නෙ නැහැ.. එතනයි ඔයාට වැරදුනේ.. දැන් ඔයාට ඒක හදන්න බැහැ දිලීප.. ඔයා ප්‍රමාද වැඩියි.. හුඟක් ප්‍රමාදයි. ඔයාට ආපහු එයා එක්ක ඉන්න පුලුවන් වෙයි.. ඒත් එයාට නම් කවදාවත් ආයෙ ඔයා එක්ක ඉන්න බැහැ.. ඒක වෙන්නෙ නැහැ.. මට ඒක තේරෙනවා..''

දිලීප කිසිවක් නොකියා ඇයට ඇහුම්කන් දුන්නේ ය. ඇය මේ කියන්නේ කුමක් දැයි ඔහුට නොවැටහෙයි. අනෙක් අතට වරද කා අතදැයි සොයන්නට උවමනාවක් ද ඔහු සිත තුළ නොවී ය.

නුඹ අත අල්ලා ආ ගිය මාවත පාළුයි
නුඹ අද දන්නෙ නැතී.....
සිත සිඳ බිඳ දා ගිය රෑ අඳුරැයි
නුඹ නම් ඒ නොසිතනවා ඇතී.....

හද රැඳි සුසුමක සීතල වැලපෙයි
අතීතයේ පෙම හඬනු ඇතී
බැඳි දෑඟිලි මත රන්හුය දෙදරයි
ආයෙත් නම් නුඹ එන්නෙ නැතී

''ඔයා ඔය ඉරිසියාවට නේද කියෙන්නෙ..?'' ඔහු ඇසුවේ ය.

''මොකක්..? ඉරිසියාවට..? මං මොකටද ඔයාලා ගැන ඉරිසියා කරන්නෙ..? ඔයාට ලොකු වැරදීමක් වෙලා... තේරුම් ගන්න මහත්තයා.. මං ඔයාට කැමති තමයි.. ඒත් මට ඔයාව අයිති කරගන්න කිසිම ඕනෙ කමක් නැහැ.. එහෙම ඕනෙ කමක් තිබුණා නම් මං ඔයා එක්ක කතා කරන්නෙ මෙහෙම නෙවෙයි..'' සඳලි වාහනය පාර අයිනේ නවතන අතර කීවා ය. ඇගේ මුහුණේ සිනාව අතුරුදන්ව තිබෙනු ඔහු දුටුවේ ය. ''.. ඔයා දැන් මෙතනින් බහින්න.. බැහැලා ටැක්සියක් අරගෙන යන්න..''

ඔහු ඇය දෙස බැලුවේ විස්මය රැඳුණු ඇසිනි.

''මේ මගේ කාරෙක කියලා අමතක වුණා ද..?'' ඔහු සිනාසෙන්නට වෑයම් කළේ ය. ''..ඔය හැටි තරහා ගන්න එපා.. මං විහිලුවටයි කිව්වෙ..''

''විහිලුවට..?'' සඳලි උපහාසයෙන් සිනාසුණා ය. ''.. අහන්නත් ආසයි.. දිලීප දැන් විහිලු කරන්නත් දන්නවනෙ.. ඒකත් සුබ ලකුණක්.. ටිකෙන් ටික මනුස්සයෙක් වෙන ලකුණු දකින්නත් ආසයි.. වාසනාවන්''

''ඇයි මෙච්චර කල් මම මනුස්සයෙක් වගේ නෙවෙයි ද හිටියෙ..?''

''නැහැ..''

''එහෙනම්..?''

''මෝල් ගහක් වගේ..''

000000

''දැන් මොකද කරන්න යන්නෙ ඉතින්..'' උදාරි නිෂාධිගෙන් ඇසුවේ ඇයට තේ කෝප්පයක් පිළිගන්වන අතරදී ය.

''මට දවස් දෙක තුනක් මෙහේ ඉන්න පුලුවන් ද..?'' නිෂාධි තේ කෝප්පය අතේ තබාගත්වන ම ඇසුවා ය.

''ඊට පස්සේ..?''

''දන්නෙ නැහැ.. මං මෙහෙ හිටියොත් ඔයාට ප්‍රශ්නයක් වෙයි ද? කුමාර මොනා හරි කියයි ද.''

''පිස්සු ද..? ඔයා මෙහේ ඉන්න එක අපට නම් ප්‍රශ්නයක් නෙවෙයි නිෂා.. ඒත් කරන දෙයක් දුර හිතලා කරන්න..''

නිෂාධි සුසුමක් හෙළුවා ය. ජනේලයෙන් එපිට ඈත පෙනෙන කන්දට ඔබ්බෙන් වළාකුලක් පාව යමින් තිබෙනු ඇයට පෙනුණි. ඈ ඒ දෙස බොහෝ වේලාවක් බලා සිටියා ය. සිත බොහෝ සේ සසළව ඇත. හෙට දවස පිළිබඳ නිශ්චිත සැළැස්මක් තම සිත තුළ නැති බව ඇය දනියි. කුමක් කළ යුතු ද?

පළමුව තනිව ජීවත් වන්නට මඟක් සාදා ගත යුතු ය. තව දුරටත් දිලීප මත යැපීම කළ නොහැකි ය.

''පුලුවන් නම් මට මොකක් හරි රස්සාවක් හොයලා දෙන්න.. මගේ සුදුසුකම් වලට හරියන එකක් නැති වුණාත් කමක් නැහැ... ෆැක්ටරියක වුණාත් කමක් නැහැ.. '' නිෂාධි බොහෝ වේලාවකට පසු කීවා ය.

''කවදාවත් මෙහේ රස්සාවක් නොකරපු ඔයා වගේ කෙනෙකුට ඒක ලේසි වෙන්නෙ නැහැ නිෂා...''

''මම දන්නවා.. ඒත් මගේ හිත හයියයි.. දැන් මට ඕනෙ දෙයක් කරන්න පුලුවන්.. මම කොහොම හරි මේකෙන් ගොඩ වෙන්න ඕනෙ.''

''මම කුමාරට කියලා බලන්නම් නිෂා.. ෆැක්ටරි වල රස්සාවක් කරන්න ඔයාට බැරි වෙයි.. අපි බලමු වෙන මොකක් හරි හොයා ගන්න..''

කෙසේ හෝ මේ සියල්ලට මුහුණ දිය යුතු ය. දැන් නැවත හැරීමක් නැත. එස වූ පය ඉදිරියටම තබනවා හැරෙන්නට තමන්ට වෙනත් විකල්පයක් නැති බව නිෂාධි දනියි.

අම්මාට හෝ තාත්තාට හෝ කතා කරන්නට ඇත්නම් මැනැවැයි ඇයට සිතුණි. එසේ කළා නම් තාත්තා තමාට ධෛර්යයක් ඇති කරන වදනක් හෝ දොඩනු ඇති බව සහතික ය.

''උඹ ගෙදර වරෙන්... මට උඹ වැඩි නැහැ..'' තාත්තා නිසැකව ම කියනු ඇත.

එසේ වුව ද මේ බර ඔවුනගේ හිස මත තබන්නට නිෂාධි ට නොසිතෙයි. තමා කැමැත්තෙන් උසුලා ගත් මේ බර තමා විසින් ම දරා ගනු ලැබිය යුතු බව නිෂාධි තීරණය කර තිබුණි. තවත් කිසිවකුගේ හිස මත ඒ බර තැබිය යුතු නැත.

මේ ගමන යන්නට ශක්තිය තමන්ට ඇති බව නිෂාධි දනියි. තමා තුළ ඇති සියලු ශක්තිය මේ සඳහා එක්තැන් කරගත යුතුය. මේ ජීවිතය සොයා යන ගමනයි. කාලයක් පුරා තමන් අතහැර ගොස් සිටි ජීවිතය නැවත තමා වෙතට ගෙන්වා ගන්නට දරන උත්සාහයයි මේ. පහසු නැති නමුදු මේ ගමන යා යුතුම ය. කිසිදු බාධාවකට නොසැලී යා යුතුම ය. වෙහෙස නොබලා ම යා යුතු ය. ඔසවන සෑම පියවරක් පියවරක් පාසාම වේදනාවෙන් රිදුම් දෙන දෙපා ඔසවා කෙසේ හෝ යා යුතු ය. තම කුසයේ වැඩෙන තමා ගේ ත් අනුරාධගේ ත් ආදරණීය සිඟිත්තා වෙනුවෙන් නොකළ හැකි යමක් වේ ද?

කිරි සිනා සීනයෙන් පෙනෙනවා රෑ යමේ
නුඹෙ සිනා දකින්නට පෙරුම් පිරුවා ඉමේ
සිත ගොළුය නෙත පිරෙන කඳුළු බර වැඩි බිමේ
ජීවිතේ නැවුම් මග ඇදෙනු වළකනු නෙමේ

කටු කොහොල් පිරුණු මග පිය නගා එන්නෙමී
සුව යහන් පා ගැටුණු දූලි මෙන් ගන්නෙමී
දිනෙක අප අත ගන්න සොඳුර විඳ ගන්නෙමී
එවන් ලොව සදාකල් නුඹ සමඟ ඉන්නෙමී

22 වන පිටට